

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7C/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213205574
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8213205574.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu COFIDIS, a.s., Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 816 337, zastúpený Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., Žabotova 2/B, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 881, proti žalovanej M. A., G.. XX.X.XXXX, K. O. O. XXXX/XX, K., zast. advokátom JUDr. Stanislavom Súletym, Nám. SNP 1, Bardejov, o zaplatenie 1.441,06 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** žalovanej nahradiť trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 238,58 eur, na účet právneho zástupcu žalovanej, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 11.7.2013 doručenu súdu dňa 16.7.2013 domáhal voči žalovanej (pôvodne aj proti žalovanému v 2. rade) zaplatenia sumy 1.441,06 Eur, ktorá

pozostáva zo sumy poskytnutého úveru vo výške 1.221,18 Eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 196,64 Eur, poistného 18,37 eur a poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 6,87 Eur. Svoju žalobu odôvodňoval tým, že dňa 21.2.2008 uzatvorili žalobca so žalovanými v zmysle bodu 1. Všeobecných obchodných podmienok na predtlačenom formulári so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX. Návrh zmluvy o úvere a všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali najmä údaje o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe - 2,14 % mesačne, poistnom, hodnotou RPMN 29 %. Žalobca si vyhradil právo na posúdenie podkladov, ktoré žalovaný predložil spolu s podpísaným návrhom zmluvy o úvere. Žalobca po posúdení predložených podkladov vyhodnotil podmienky na poskytnutie úverového limitu a poskytol žalovanému úverový limit vo výške 1.328,- Eur. Čerpanie úverového limitu sa uskutočnilo v súlade s bodom 3.1. Všeobecných obchodných podmienok a to na základe žiadosti žalovaného poukázaním peňažných prostriedkov na bankový účet určený žalovaným v zmluve o úvere. Žalobca a žalovaný so v zmluve o úvere a všeobecnými obchodnými podmienkami dohodli podmienky splácania úverového limitu, riadnych úrokov, dátum splatnosti mesačnej splátky najneskôr do 15. dňa v mesiaci, sadzbu riadneho úroku vo výške 2,14 % mesačne, výšku poistného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65 %. Žalovaný v 2. rade bol spoludlžníkom žalovanej. Žalovaní splátky neplatili riadne a včas, čím porušil podľa tvrdení žalobcu ustanovenia zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, preto žalobca listom odstúpil od zmluvy o úvere v zmysle článku 8 Všeobecných obchodných podmienok. Žalovaní ku dňu podania návrhu na začatie konania uhradili žalobcovi sumu v celkovej výške 2.342,45 Eur. Dňa 19.6.2013 zaslal právny zástupca žalobcu žalovaným predžalobnú upomienku, v ktorej žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy. Na výzvu žalovaná nereagovala. Žalobca poukázal na čl. 4, 8.4, 4.3., 4.4., 5, VOP a ust. zák. č. 258/2001 Z.z. a že sa jedná o obchodnoprávny vzťah na základe zmluvy o úvere.

Žalovaná (označená pôvodne ako žalovaná v 1. rade) sa vyjadrila k veci písomne dňa 23.6.2014. Uviedla, že vznáša námietku premlčania nároku a navrhuje žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Poukázala na ust. § 48 OZ, § 457 OZ a 107 ods. 1 OZ. Uviedla, že úver sa snažili riadne splácať splátkami. Po smrti žalovaného v 2. rade sa dostala do finančných ťažkostí. Podaním zo dňa 4.1.2010 došlo k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca si nárok uplatnil na súde žalobou až dňa 16.7.2013.

Voči pôvodne žalovanému v 2. rade B. A. bolo konanie uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 12.12.2014, č.k. 7C/12/2014-55 konanie zastavené pre nesplnenie podmienok konania (non subjekt v čase podania žaloby na súd).

Na pojednávanie vo veci konané dňa 2.3.2015 sa dostavili žalovaná a jej právny zástupca. Nedostavili sa žalobca a jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili mailom zo dňa 27.2.2015, o odročenie pojednávania nežiadali. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (tak ako boli oboznamované na pojednávaní - vid' zápisnica o pojednávaní : návrh s prílohami, pokusom o zmiar, zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 20.2.2008, VOP žalobcu, občianskymi preukazmi oboch žalovaných, odstúpenie od zmluvy, výpis z úverovej karty oboch žalovaných za obdobie od februára 2008 do mája 2013, výpisu z OR žalobcu,

vstup VÚ na strane žalovaných, vystúpenie VÚ z konania, podaním zo dňa 23.6.2014 - vyjadrenie žalovanej, úmrtným listom B. A., uznesením zo dňa 12.12.2014, podaním žalovanej zo dňa 8.1.2015, s priemernými úrokovými mierami za rok 2008, podaním žalobcu zo dňa 27.2.2015) a zistil tento skutkový stav veci :

Právny zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že zotrvávajú na svojom písomnom podaní zo dňa 23.6.2014. Nárok žalobcu je premlčaný. Navrhujú žalobu zamietnuť a uplatňujú si trovy konania. Vo vzťahu k premlčaniu sú názoru, že má prednosť občiansky zákonník pred obchodným zákonníkom, keďže sa jedná o úver spotrebiteľský. Aj odstúpenie sa riadi ustanoveniami občianskeho zákonníka ako aj z toho vyplývajúce nároky jednej či druhej strany. Je nesporné, že žalovaní uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, splátky splácali a pre finančné problémy došlo k problémom so splácaním splátok. Žalobca uplatňuje svoje právo po uplynutí premlčacej lehoty, trvajú na námietke premlčania.

Žalobca so žalovanou dňa 20.2.2008 uzatvorili na predtlačenom formulári Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“). Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere sú Všeobecné obchodné podmienky (ďalej aj VOP). Na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý revolvingový úver vo výške 40.000,- Sk, t.j. 1.327,76 Eur (úverový limit) s minimálnou výškou mesačnej splátky danej podľa článku 1.3.8 Všeobecných obchodných podmienok (dlžník je oprávnený uhradiť splátku prevyšujúcu minimálnu splátku). Ďalej Všeobecné obchodné podmienky obsahovali poplatok za meškanie v prípade omeškania s úhradou minimálnej splátky úveru vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru s ktorou sa žalovaný ocitol v omeškaní o viac ako 15 dní. Na prednej strane zmluvy sa nachádza údaj o úroku vo výške 2,14 % mesačne a náklady poisťného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65 % mesačne z celkovej dlžnej sumy a dohoda o zrážkach zo mzdy. Údaj o úrokovej sadzbe vo výške 2,14 % mesačne a o RPNM, že sa určuje podľa bodu 5.4 VOP je uvedená pod úverovým limitom, viditeľne oveľa menším písmom (miniatúrnym, cca 3 mm). Rovnako oveľa menším písmom je uvedené vyhlásenie dlžníka, že zmluve a VOP rozumel, rovnako VOP. Všetky údaje o dlžníkovi sú vypísané strojovým písmom. Z predtlaču zmluvy vyplýva, že sa do nej vpisovali len nevyhnutné údaje o spotrebiteľovi, suma úveru - zaškrtnutá varianta a podpisy účastníkov zmluvy. Na ostatných ustanoveniach zmluvy a VOP nepochybne žalovaná neparticipovala. Podmienky splácania úveru sú uvedené v prílohe č.4 (výpočet). Ján Sivák označený ako spoludlžník. Splätnosť 15, dňa v mesiaci vyplýva z VOP.

Z platobnej histórie, ktorá bola predložená žalobcom vyplýva, že žalovanej dňa 22.2.2008 poskytol sumu 1.327,76 eur. Rovnako z nej vyplývajú platby žalovaných ako aj ich započítavanie na úroky, poistné či upomienky a dlžná suma podľa žalobcu. Splátka bola hradená v sume 53,08 eur. Žalovaný zaplatil na jeho účet celkovo sumu 2.342,45 eur, naposledy prijatá platba od žalovaných dňa 6.9.2012 sumou 54 eur.

Pokusom o zmier zo dňa 19.6.2013 žalobca žalovanému a žalovanej oznámil, že vzhľadom na to, že riadne a včas nesplatil poskytnutý úver, celý nesplatený úver sa stáva splatný a taktiež aj všetky ďalšie peňažné záväzky, ktoré vyplývajú v podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, Všeobecných obchodných podmienkach, ako aj z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Zároveň ho vyzval na úhradu dlhu vo výške 1.631,09 eur, ktorý pozostáva zo sumy 1.441,06 eur a trov právneho zastúpenia, do 3 dní od doručenia výzvy.

Podaním zo dňa 4.1.2010 žalobca odstúpil od zmluvy s poukazom na ustanovenie článku 8.4 všeobecných obchodných podmienok, vyčíslil pohľadávku na sumu 1.605,71 Eur a vyzval žalovaných na jej okamžitú úhradu (nezaplatený úver, a všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy). Všetky peňažné záväzky sa stávajú splatnými. List bol generovaný dňa 4.1.2010.

Podaním zo dňa 27.2.2015 žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. Uviedol, že v čase uzavretia zmluvy bola úroková sadzba 2,14 % mesačne, RPNM v zmysle čl. 5.4. VOP 29%. Dňa 22.2.2008 bol poskytnutý úver v sume 1.327,76 eur. Dlžník bol povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas. Žalobca poukázal na znenie § 273 Obch. zák.. V prílohe č. 4 sú uvedené príklady nákladov a splátky úvery. Žalovaný prečerpal na úverovom účte sumu 1.552,78 eur. Uhradil sumu 2.342,45 eur. Listom zo dňa 4.1.2010 žalobca od zmluvy odstúpil, súdu predložil dôkaz o generovaní listu, list nezasiela doporučene. Dlžná suma 1.441,06 eur predstavuje rozdiel debetných položiek a kreditných položiek na účte žalovaného (3.990,41 eur a 2.549,36 eur). Nezaplatená časť istiny je 1.221,18 eur. Dlžník je povinný uhradiť aj úrok z úveru v sume 194,64 eur a poistné v sume 18,36 eur (žalovaný poistenie neodmietol), poplatky za upomienky 6,87 eur. Poukázal na č. 4.2, 7.2. VOP. Žalovaný potvrdil, že sa so zmluvou a VOP oboznámil, sú zrozumiteľné a súhlasí s ňou, uzatvára ju slobodne a vážne. Nakoniec uviedol, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) obch. zák.. Na posúdenie účinkov odstúpenia sa preto použije Obch. zák., nie OZ. Zmluvu je potrebné posúdiť ako obchodný záväzkový vzťah. Premlčacia doba je preto 4 - ročná a plynie momentom odstúpenia od zmluvy. Uplynula by preto dňa 4.1.2014, preto žaloba podaná dňa 11.7.2013 bola podaná včas.

Z výpisu z obchodného registra žalobcu vyplýva, že v jeho predmete činnosti je aj poskytovanie úverov zo zdrojov, na ktoré sa nevyžaduje bankové povolenie.

Podľa článku 8.4 Všeobecných obchodných podmienok zmluva o úvere zanikne tiež odstúpením veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12.4 týchto všeobecných obchodných podmienok. Veriteľ je oprávnený odstúpiť s okamžitou účinnosťou od zmluvy o úvere v prípade závažného porušenia zmluvy o úvere klientom, za ktoré sa považuje najmä, ak sa klient ocitne v omeškaní s úhradou splátky úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, alebo klient nevrátil bezodkladne čerpanú sumu prevyšujúcu úverový limit, alebo zaniklo alebo sa zhoršilo zabezpečenie úveru a klient neposkytol dodatočné zabezpečenie požadované veriteľom, alebo klient je v omeškaní s akoukoľvek inou platbou veriteľovi po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, alebo klient uviedol alebo ponechal v zmluve o úvere alebo v jej návrhu, v dokumentoch, ktoré slúžia k zabezpečeniu záväzkov klienta zo zmluvy o úvere, alebo inak oznámi veriteľovi, nepravdivé, nepresné, neaktuálne alebo zavádzajúce údaje, alebo bolo začaté exekučné, konkurzné alebo iné konanie týkajúce sa majetku klienta, alebo klient závažne porušil inú svoju povinnosť zo zmluvy o úvere týchto Všeobecných obchodných podmienok alebo dokumentov, ktoré slúžia na zabezpečenie jeho záväzkov zo zmluvy o úvere, napríklad oznamovaciu povinnosť o zmene údajov týkajúcich sa klienta. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere, sa stávajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezaničujú nároky veriteľa

zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s ňou.

V zmysle čl. 7.2 druhá veta VOP : „okrem toho v prípade omeškania klienta s úhradou minimálne splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania, a to vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa klient ocitol v omeškaní viac ako 15 dní“,

V zmysle čl. 7.3 prvá veta VOP : „v prípade, že nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. 8 bod 8.4, ktorá je dôvodom pre uplatnenie práva veriteľa na odstúpenie od zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený žiadať a v takom prípade je klient povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu až do sumy zodpovedajúcej 100 % v tej dobe dlžnej čiastky úveru,“.

V čase uzatvárania zmluvy bola priemerná úroková miera úverov obchodných bánk vo výške 10,87 % v kategórii domácnosti (02/2008), v kategórii úvery spotrebiteľské od 12,76 % -14,94 % (zverejnené na stránke NBS).

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9), odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase vzniku právneho vzťahu veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b), c) prvá veta cit. zák. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 1- 2 cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 3 cit. ust. pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 cit. ust. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 5 cit. zák. ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, 9) ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 3 ods. 6 cit. zák. pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol Pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Podľa § 1 ods. 2 písm. e) cit. zák. zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným (ďalej aj OZ) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená jej výška alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 52 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 54 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (účinného od 01.01.2009) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 48 OZ Od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu,

plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 53a OZ (v terajšom znení; novela OZ účinná od 01.03.2010) ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k vzniku záväzkového vzťahu, a to na základe Zmluvy o úvere zo dňa 20.2.2008. Na základe tejto Zmluvy o úvere žalobca poskytol žalovanej revolvingový úver vo výške 40.000,- Sk, t.j. 1.327,76 eur s minimálnou výškou splátky 53,08 eur splatnou mesačne najneskôr do 15. dňa v mesiaci (v zmysle VOP), úrokom vo výške 2,14 % mesačne zo sumy poskytnutého úveru, poisťným o výške 0,65 % aktuálneho dlhu voči žalobcovi za každé poisťné obdobie a poplatkom z omeškania vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitla žalovaná v omeškaní. Ján Sivák bol označený ako spoludlžník. Žalovaná uhradila ku dňu podania návrhu na začatie konania na súde sumu v celkovej výške 2.342,45 Eur. Listom zo dňa 4.1.2010 danom na poštovú prepravu dňa 4.1.2010 žalobca odstúpil od zmluvy s poukazom na ustanovenie článku 8.4 všeobecných obchodných podmienok a vyčíslil pohľadávku na sumu 1.605,71 Eur.

Skutočnosť, že žalovanému bol poskytnutý úver na základe predloženej úverovej zmluvy vo výške 1.327,76 eur, vyplýva z predloženej platobnej histórie na meno žalovanej aj zo skutočnosti, že žalovaná na účet žalobcu plnila sumu 2.342,45 eur.

Súd vyhodnotil uzavretú Zmluvu vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď žalobca ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalovaný) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu. Táto úprava nášho právneho poriadku bola nevyhnutná v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ v máji 2004 a zosúladzovala náš právny poriadok s niektorými právnymi aktmi Európskych spoločenstiev a EÚ. Momentálne uvedené upravuje zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. a to konkrétne § 3 ods. 3 (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9), odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka (ustanovenia § 497 a nasledujúce upravujúce úverovú zmluvu) na vznik Zmluvy, avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 OZ. K uvedenému záveru dospel aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 20Co/202/2012 zo dňa 23.04.2013 v obdobnej právnej veci (týkajúcej sa žalobcu a nároku vyplývajúceho z revolvingového úveru). Pričom ako vyplýva z cit. zák. ust. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa

do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Aj preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi (aj predchodcu žalobcu a žalovanou) za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Taktiež ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (OZ, zák. č. 258/2001 Z.z.), ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Taktiež vzhľadom k tomu, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 663,88 eur, vzťahuje sa na predmetnú zmluvu o úvere aj osobitná právna úprava, a to zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania, či odstúpenia od zmluvy či premlčania nároku. Súd v tomto názore (ohľadne spotrebiteľskej

zmluvy) podporuje aj ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s odkazom na použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Preto v tomto súd nemohol akceptovať argumentáciu žalobcu.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku, resp. zák. o ochrane spotrebiteľa pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ,). Aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti

takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila

práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Súd rovnako v tomto prípade poukazuje na nedostatky zmluvy o úvere a VOP a to, že zmluva a VOP sú písané tak malým písmom, že súd má pochybnosti o tom, že žalovaný sa bez problémov riadne oboznámil s ich obsahom. Na ich čítanie je totiž potrebné zväčšovacie zariadenie, minimálne lupa. Súd mal potiaže uvedenú zmluvu a VOP prečítať a oboznámiť sa s ich obsahom (kde sú zakotvené dosť podstatné povinnosti dlžníka a aj množstvo neprijateľných podmienok uvedených vyššie) a nieto priemerný spotrebiteľ. Skutočnosť, že písmo je nečitateľné, pričom obsahuje kľúčové dojednania zakotvujúce povinnosti a sankcie, považoval súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku (nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 342/09 zo dňa 15.6.2009). Preto možno mať pochybnosti aj o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Krajský súd v Prešove (rozsudok sp. zn. 20Co/202/2012 zo dňa 23.04.2013) obchodnú prax žalobcu ohľadne uvedenia údaju o výške úrokovej sadzby (najdôležitejšieho údaju) miniatúrnym písmom považuje za nekalú, ktorá je zakázaná (§ 7 ZOS).

Návrh uplatňovaný žalobou na zaplatenie sumy 1.441,06 Eur, pozostáva zo sumy poskytnutého úveru vo výške 1.221,18 Eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 196,64 Eur, poistného 18,37 eur a poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 6,87 Eur.

Okresný súd Poprad rozsudkom zo dňa 01.02.2012, sp. zn. 17C/187/2011 právoplatne rozhodol a určil, že zmluvné podmienky upravené vo Všeobecných obchodných podmienkach COFIDIS a.s. v čl. 7.2 druhá veta: „okrem toho v prípade omeškania klienta s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania, a to vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa klient ocitol v omeškaní viac ako 15 dní“, v čl. 7.3 prvá veta: „v prípade, že nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. 8 bod 8.4, ktorá je dôvodom pre uplatnenie práva veriteľa na odstúpenie od zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený žiadať a v takom prípade je klient povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu až do sumy zodpovedajúcej 100 % v tej dobe dlžnej čiastky úveru“, sú neprijateľné zmluvné podmienky. Teda bola judikovaná neplatnosť týchto zmluvných podmienok a § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Rovnako sa v citovanom rozhodnutí konštatovalo, že dojednanie o úrokoch vo výške 2,14 % mesačne za neprimerané a v rozpore so Smernicou Rady č. 93/13/EHS a v rozpore s ust. § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ide o ustanovenia, ktoré spôsobili nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. S týmto názorom sa súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Z uvedených dôvodov žalobcovi nepatrí uplatnený nárok predstavujúci poplatok z omeškania vo výške 6,87 eur (aj pre jeho rozpor s ust. § 517 ods. 2 OZ) a úroku za poskytnutie úveru vo výške 196,64 Eur a preto v tejto časti žalobu súd zamietol (aj s ohľadom na režim daný ust. § 457 OZ, ako je nižšie uvedené, vrátane premlčania aj tohto nároku).

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva odstúpením zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2 OZ) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti, napr. z bezdôvodného obohatenia, či

náhrady škody. Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo napr. zo zmluvnej pokuty aj iných poplatkov, úrokov a pod. aj napriek odstúpeniu od spotrebiteľskej zmluvy zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy

v Občianskom zákonníku (rovnaký právny názor vid' aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 113/2010). Vo vzťahu k uvedeným dojednaniám súd konštatuje, že sú nevýhodnejšie pre spotrebiteľa oproti úprave § 457 OZ, preto ich súd považoval za neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ). Vzhľadom k dojednaniám, ktoré nemohol spotrebiteľ ovplyvniť (VÚP) je pochybné dojednanie aj týkajúce sa účinkov odstúpenia od zmluvy (do budúcnosti, k určitému dátumu a pod.), ktoré sú jednoznačne dojednané v jeho neprospech (nie individuálne dojednané vzhľadom na úpravu vo všeobecných podmienkach).

Ustanovenie čl.8.4 VOP, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre žalovaného nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 OZ. Vo vzťahu k uvedeným dojednaniám súd konštatuje, že sú nevýhodnejšie pre spotrebiteľa oproti úprave § 457 OZ, preto ich súd považoval za neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ).

Vyššie citované ustanovenie § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka je implementovaním smernice rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) a je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii, keď spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy, je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (pozri rozsudok Súdneho dvora C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27)

V tomto prípade žalobca odstúpil od Zmluvy o úvere. Preto je súd názoru, že medzi účastníkmi tým pádom nastal režim bezdôvodného obohatenia uvedeného v § 457 OZ s účinkami a dôsledkami vyššie uvedenými.

Vzhľadom na uvedené by vzniklo žalobcovi právo domáhať sa od žalovanej vrátenia bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 OZ, t.j. rozdielu medzi tým, čo žalovanému poskytol - 1.327,76 eur a tým, čo mu žalovaná vrátila 2.342,45 eur (bez priznania akýchkoľvek poplatkov, úrokov požadovaných v rozpore s cit. ust. zákonov a pre ich neprijateľnosť).

Keďže v tomto prípade je rozdiel záporný (prevyšujúci nárok žalobcu o 1.014,69 eur, teda o 76,42 % viac), žalovaná zaplatila viac ako bol povinná v zmysle cit. právnej úpravy uhradiť, súd žalobu v tejto časti považoval za bezdôvodnú (vrátane uplatnených úrokov z omeškania, zmluvných pokút či poplatkov) a pre splnenie dlhu (aj nad rámec povinnosti) ju zamietol.

Pri uplatňovaní práv na vydanie bezdôvodného obohatenia a ich premlčaní plynú premlčacie doby tzv. subjektívne a objektívne. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky / subjektívna doba / odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskoršie sa právo na bezdôvodného obohatenia premlčí v tzv. objektívnej dobe, teda za tri roky a ak ide o úmyselne bezdôvodne obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. To znamená, že nárok je potrebné uplatniť na súde v subjektívnej lehote, avšak v rámci plynutia lehoty objektívnej. Ak je žaloba podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, aj v prípade, že objektívna lehota ešte neuplynula a ak sa žalovaný premlčania nároku dovoľá, nemôže byť žalobcovi právo priznané.

Naviac, ak by existoval dlh na bezdôvodnom obohatení vrátane príslušenstva pohľadávky, došlo k premlčaniu nároku a to s poukazom na § 107 OZ, čo by bolo ďalším dôvodom zamietnutia žaloby (okamžitá splatnosť dlhu podľa odstúpenia od zmluvy zo dňa 4.1.2010). Zásielka s odstúpením od zmluvy sa mohla dostať do dispozície žalovanej najskôr na druhý deň po podaní podania na poštovú prepravu, teda dňom 5.1.2010. Týmto dňom mohlo dôjsť odstúpenie od zmluvy do dispozície sféry žalovanej, rovnako týmto bola povinná plniť dlh na požiadanie veriteľa - žalobcu okamžite. V tomto prípade, keďže došlo k odstúpeniu od zmluvy, súd počítal premlčaciu dobu počnúc dňom nasledujúcim po dni odstúpenia od zmluvy, teda odo dňa 6.1.2010. Týmto dňom žalobca mal vedomosť, že došlo k odstúpeniu od zmluvy a že mu žalovaná naďalej dlhuje finančnú sumu a že táto je splatná. Teda

2 - ročná subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 6.1.2012, 3 - ročná objektívna premlčacia doba uplynula dňa 6.1.2013, teda obe pred podaním žaloby dňa 16.7.2013.

Vzhľadom k vyššie uvedenému súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom k zisteným skutočnostiam súd neprihliadal na námietky žalobcu uvedené v jeho písomných podaniach.

Neobstoja preto tvrdenia žalobcu, že žalovaný uzavieral zmluvu, s obsahom ktorej vyslovil súhlas za znalosti a súhlasu s obchodnými podmienkami. Nutné je tiež poukázať na rozdiel medzi obchodnoprávnymi vzťahmi medzi podnikateľmi a občianskoprávnym vzťahom vzniknutom medzi veriteľom a spotrebiteľom síce za použitia ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka (ako v tomto prípade) čo do jeho vzniku, avšak s akcentom na dodržiavanie práv spotrebiteľa a nemožnosť zneužitia postavenia veriteľa (nebankovej spoločnosti) v neprospech spotrebiteľa a na to nadväzujúci rôzny spôsob použitia Obchodných podmienok v zmluvách (§ 273 Obch. zák.).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal ich náhradu úspešnej žalovanej, ktorej priznal na trovách právneho zastúpenia sumu 238,58 eur (za 3 úkony právnej služby: 1. prevzatie a príprava veci dňa 9.6.2014, 2. písomné podanie na súd dňa 23.6.2014, 3. účasť na pojednávaní dňa 2.3.2015 za úkon po 71,37 eur + režijný paušál 2 x 8,04 eur (2014) + 1 x 8,39 eur (2015), všetko v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 O.s.p).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

(§ 205 ods.2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.